

KOKOELMAPOLITIikka 2014-2016

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun kirjasto

1. Kokoelmapolitiikan tarkoitus

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun kirjaston kokoelmapolitiikan tarkoituksena on kertoa mitä aineistoa kirjastoon valitaan ja hankitaan sekä miten kokoelmia kehitetään, arvioidaan ja karsitaan. Kokoelmapolitiikassa määritetään lisäksi periaatteet, joiden mukaan kirjastossa toimitaan aineistolahjoitustilanteissa ja miten aineisto on asiakkaiden saatavilla. Kokoelmapolitiikka antaa tietoa kirjaston toiminnasta asiakkaille, kehysorganisaatiolle, muille Taideyliopiston kirjastoille sekä yhteistyökirjastoille. Kokoelmapolitiikka on kokoelmien muodostamista ohjaava dokumentti, jonka pohjalta voidaan perustellusti tehdä valintoja, priorisoida hankintoja ja määritellä poistoja. Teatterikorkeakoulun kirjaston kokoelmaa kehitetään ja arvioidaan aktiivisesti asiakaspalautteen ja hankintaehdotusten kautta, sekä kehysorganisaation antamaa opetusta ja tutkimusta seuraamalla. Kokoelmatyö on kirjastotoiminnan perusta, jonka pitkäjänteinen kehittäminen palvelee asiakkaita.

2. Kokoelmapolitiikan periaatteet

Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun kirjaston kokoelmapolitiikan tavoitteena on tukea ja toteuttaa kehysorganisaation opetuksellisia ja tutkimuksellisia tavoitteita sekä strategiaa että tavoiteohjelmaa, erityisesti Teatterikorkeakoulun osalta. Teatterikorkeakoulun perustehtävä on teatterin, tanssin ja esitystaiteen sekä tanssi- ja teatteripedagogiikan sekä niihin liittyvien uusien muotojen opetus Taideyliopistossa, jota kirjasto osaltaan tukee ja toteuttaa.

Esittäviin taiteisiin erikoistuneena kirjastona ja alan keskeisenä toimijana kirjasto pyrkii kattamaan myös ulkopuolisten asiakkaiden tiedon- ja aineistontarpeet ja hankkimaan kokoelmiin alan aineistoa, jota muualla kotimaisissa kirjastoissa ei ole saatavilla.

Kokoelmapolitiikassa, kokoelmahankinnoissa sekä aineiston arkistoluovutuksissa huomioidaan muiden alan muistiorganisaatioiden kokoelma- ja tallennuspolitiikka, esim. Teatterimuseon ja Helsingin yliopiston kirjaston teatterintutkimuksen kokoelmat. Taideyliopiston synnyn myötä suhde Kuvataideakatemian kirjaston ja Sibelius-Akatemian kirjastojen kokoelmapolitiikkaan määritellään tulevassa Taideyliopiston kirjaston yhteisessä kokoelmapolitiikassa.

Kokoelman painopistealueet

Kirjaston kokoelmien ytimen muodostavat esittävien taiteiden alan tiedonlähteet seuraavilta aloilta: teatteri, tanssi, koreografia, ohjaustyö, dramaturgia, performanssi, valo- ja äänisuunnittelu, taidepedagogiikka, taiteellinen tutkimus sekä taiteellinen kirjoittaminen. Kokoelmiin kuuluu laaja näytelmätekstikokoelma, jota vahvistavat sähköiset näytelmätekstietokannat suomeksi, ruotsiksi ja

englanniksi, sekä kansalliset ja kansainväliset kausijulkaisut. Lisäksi tarjolla on tietokantoja ja elektronisia lehtiä.

3. Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun kirjaston tehtävä

Kirjaston ydintehtävänä on palvella Taideyliopiston opiskelua, opetusta, tutkimusta ja taiteellista toimintaa tarjoamalla ajantasaista, monipuolista ja laadukasta tietoaineistoa sekä kirjasto- ja tietopalvelua erityisesti esitystaiteen osalta, ja vastata osaltaan opiskelijoiden, tutkijoiden, opetushenkilökunnan ja muun henkilökunnan taidoista käyttäviä niitä. Kirjaston asiakkaita ovat pääasiassa Taideyliopiston opiskelijat, opetushenkilökunta, tutkijat ja muu henkilöstö. Kirjasto on kaikille avoin yliopistokirjasto ja palvelee korkeakoulun ulkopuolisia asiakkaita sekä valtakunnallisesti että kansainvälisesti tarjoamalla aineistoja kaukolainoina.

Kirjaston yhtenä tehtävänä on kokoelmien johdonmukainen kartuttaminen, arviointi, ylläpitäminen, karsinta, saatavuuden helpottaminen ja käytön edistäminen.

4. Aineiston valinta, hankinta, käyttö ja saatavuus

Kirjastoon hankitaan korkeatasoista aineistoa, jolla on taiteellista ja tieteellistä arvoa pitkällä aikavälillä. Valinnassa hyödynnetään Teatterikorkeakoulun sisäistä asiantuntemusta (opetus- ja tutkimushenkilökunta jne.), opetusohjelmia, tutkimushanketietoja ja asiakkailta saatuja hankintaehdotuksia. Kirjastossa seurataan esittävien taiteiden alan esitys- ja julkaisutoimintaa mm. kotimaisista ja ulkomaisista alan kausijulkaisuista. Lisäksi tietoa saadaan kustantajilta. Hankintatoiveita on mahdollista esittää hankintaehdotuslomakkeella, joka löytyy kirjaston kotisivuilta. Hankintaehdotukset, jotka täyttävät kirjaston kokoelmapolitiikkaa koskevat kriteerit, pyritään toteuttamaan, jos taloudelliset resurssit sen mahdollistavat. Teatterikorkeakoulun omat julkaisut liitetään aina kokoelmiin sekä mahdollisuuksien mukaan Teatterikorkeakoulun tutkijoiden, opetushenkilökunnan, opiskelijoiden sekä hallintohenkilökunnan Teatterikorkeakoulun ulkopuolella tekemät julkaisut ja tutkimukset että Teatterikorkeakoulusta valmistuneiden taiteilijoiden ja tutkijoiden julkaisut sekä taiteelliset työt.

Yleiskokoelman painettu aineisto

Kirjastoon pyritään hankkimaan kaikki kotimaassa, TeaKin opetus- ja tutkimusaloilta, julkaistut teokset. Kokoelmiin hankitaan pääasiassa suomen-, ruotsin- ja englanninkielistä aineistoa. Kirjasto vastaa, että kokoelmia kehitetään tasapuolisesti TeaKin taiteenalat huomioiden.

Kirjaston määrärahoista maksetaan ainoastaan aineisto, jolle on saatavilla kirjastokäyttöoikeudet. Kirjaston määrärahoilla hankittu aineisto luetteloidaan aina ARSCA-tietokantaan, pois lukien kirjasto- ja tietopalvelualan ammattikirjallisuus, jota säilytetään kirjastohenkilökunnan työhuoneissa.

Pääsääntöisesti kirjasto hankkii yhden nimekkeen avokokoelmaan. Aineistohankinnoissa selvitetään mahdollisuutta sähköisen aineiston hankintaan erityisesti kurssikirjojen osalta. Yleiskokoelman laina-aika on 28 vuorokautta. Kirjastolla on lisäksi varastokokoelma, joka sisältää yleiskokoelman vanhempaa aineistoa, joka on vähän käytettyä, mutta kokoelmapoliittisesti merkityksellistä. Arvokas ja kokoelmapoliittisesti erittäin merkittävä aineisto on siirretty varastoon lukusalikäyttöön, eikä aineistoa kaukolainata.

Kurssikirjat

Kurssikirjakokoelma muodostuu ensisijaisesti opetusohjelmassa ilmoitettujen tietojen mukaan. Kurssikirjojen hankintamäärät katsotaan kurssikohtaisesti. Jos kurssikirja ei edusta kirjaston kokoelman painopistealueita hankintaan nimekettä yleensä enintään yksi kappale. Erityisesti kaunokirjallisuuden ja lyriikan osalta suositellaan hyödyntämään yleisten kirjastojen kokoelmia. Kurssikirjojen laina-aika on 14 vuorokautta ja aineisto on upotettu osaksi muuta kokoelmaa luokituksen mukaisesti.

Kausijulkaisut

Kirjaston kausijulkaisukokoelma kattaa esittävien taiteiden alan keskeiset julkaisut painettuina tai elektronisina, vuosittaisen hankintamäärärahan puitteissa. Kokoelmaan hankitaan suomen-, ruotsin- englannin-, saksan- ja ranskankielisiä kausijulkaisuja kokoelman painopistealueilta. Tilaukset tarkistetaan vähintään joka toinen vuosi kesä-syyskuussa, jolloin kirjasto lähettää tiedustelun Teatterikorkeakoulun opetus- ja tutkimushenkilökunnalle uusista nimekkeistä ja mahdollisesti ehdottaa poistuvia kausijulkaisuja. Tilauksen lopettamisen perusteena voi olla vähäinen käyttö, huono toimitettavuus, kallis hinta, sisällöllisen laadun heikentyminen, päällekkäisyys muissa lähikirjastoissa, saatavuus elektronisessa muodossa muiden kirjaston e-aineistojen kautta tai ettei kausijulkaisu kuulu Teatterikorkeakoulun kirjaston kokoelman painopistealueisiin. Kausijulkaisujen laina-aika on 14 vuorokautta, uusinta numeroa ei lainata, aineistoa ei kaukolainata.

Näytelmät

Kirjaston kokoelman ytimen muodostavat painetut näytelmät ja näytelmämonisteet. Kokoelmaa täydennetään aktiivisella hankinnalla ja saatujen lahjoitusten avulla. Lisäksi tarjolla on kotimaisia ja kansainvälisiä näytelmätekstitietokantoja. Näytelmien laina-aika on 28 vuorokautta.

AV-aineisto

Kirjasto hankkii aineistomäärärahoillaan ainoastaan aineistoa joissa on lainaus- ja / tai opetusoikeudet kirjastolle. AV-aineistoa hankitaan vähenevässä määrin, pääosin klassikkoelokuvia, palkittuja elokuvia ja elokuvia joilla on kulttuurista merkitystä, tai elokuvissa esiintyy Taideyliopistosta valmistuneita taiteilijoita. Lisäksi hankitaan CD-aineistoa vähenevässä määrin musiikkiteatterin ja tanssitaiteen opiskelijoiden käyttöön. AV-aineistojen osalta suositellaan hyödyntämään yleisten kirjastojen kokoelmia. Aineiston laina-aika on 14 vuorokautta, aineistoa ei kaukolainata.

Elektroninen aineisto

Elektroniset lisenssin alaiset aineistot ja tietokannat pyritään tilaamaan Kansallisen elektronisen kirjaston FinELibin kautta, kuitenkin ottamalla huomioon aineistojen hinnat. Aineistot hankitaan yhdessä muiden Taideyliopiston kirjastojen kanssa. Tulevaisuudessa elektronisen aineiston valinta ja hankinta määritellään Taideyliopiston kirjaston kokoelmapolitiikassa. Aineisto on saatavilla Taideyliopiston verkossa ja etäyhteydellä taideyliopistolaisille.

Nuotit

Kirjaston kokoelmia kartutetaan musikaalinuottien, opetuksessa käytettävien nuottien, jotka ovat osana painettua teosta, sekä laulukirjojen kautta. Kokoelmaan pyritään hankkimaan aineistoa suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Nuottien osalta suositellaan hyödyntämään Taideyliopiston Sibelius-Akatemian kirjastoa.

Opinnäytteet ja Teatterikorkeakoulun julkaisut

Kirjasto saattaa asiakkaiden saataville kaikki Taideyliopiston Teatterikorkeakoulussa julkaistut opinnäytteet, lisensoitavat työt ja väitöskirjat, sekä mahdollisuuksien mukaan niihin kuuluvat taiteellisten osioiden tallenteet. Osa aineistosta on saatavilla avoimessa tietoverkossa, HELDA - digitaalisesta arkistosta. Aineistoa ei lainata, eikä kaukolainata.

5. Lahjoitukset

Kirjasto vastaanottaa aineistolahjoituksia, jotka täydentävät tai korvaavat nykyisiä kokoelmia. Lahjoitetun aineiston tulee olla hyväkuntoista, kokoelmia täydentävää tai historiallisesti arvokasta. Lahjoitukset harkitaan tapauskohtaisesti. Lahjoitetusta aineistosta tehdään luovutusasiakirja. Aineisto on kirjaston omaisuutta ja kirjasto voi menetellä sen kanssa parhaaksi katsomallaan tavalla. Kirjasto päättää mitä aineistosta ja millä aikataululla se liittyy kokoelmiinsa. Valintakriteerit ovat pääsääntöisesti samat kuin muunkin aineiston kohdalla. Julkaisut, joita ei oteta kokoelmiin, voidaan esim. toimittaa opiskelijoiden käytettäväksi, myydä kirjaston poistomyynissä tai hävittää asianmukaisesti.

6. Aineiston poistaminen

Aineistoa karsitaan sen ominaisuuksien ja käytön perusteella mm. seuraavin perustein:

- huono fyysinen kunto
- vanhentunut tai virheellinen sisältö
- vähäinen tai olematon käyttö (erityisesti kaksoiskappaleet)
- julkaisun sisältö ei liity kirjaston opetusaloihin tai muuhun toimintaan.

Teosten poistetut kappaleet voidaan korvata, mikäli ne ovat relevantteja ja niille on edelleen käyttöä. Poistettujen julkaisujen tilalle pyritään hankkimaan ajantasaisempi julkaisu. Mahdollisuuksien mukaan huonokuntoisia kappaleita vaikeasti korvattavista julkaisuista myös korjataan. Poistetut kappaleet voidaan myydä kirjaston poistomyynissä tai hävittää asianmukaisesti.

7. Vastuu kokoelmapolitiikasta

Kirjasto vastaa kokoelmien kehittämisestä ja kokoelmatyön jatkuvuudesta. Kokoelmapolitiikasta, sen toteuttamisesta ja ajantasaisuudesta sekä kokoelmien kunnon ja sisällön arvioinnista on lopullisessa vastuussa kirjaston tietopalvelupäällikkö. Käytännön kokoelmatyöhön osallistuvat kirjaston työntekijät sovitun työnjaon mukaisesti.